

Veselības ministrija

Brīvības iela 72 k-1, Rīga, LV-1011, tālr. 67876000, e-pasts pasts@vm.gov.lv, www.vm.gov.lv

Izglītības iestādēm

Uzsākoties jaunajam mācību gadam un tuvojoties rudens sezonai, kad pieaug iespējamība saslimt ar akūtām augšējo elpceļu infekcijas slimībām, Veselības ministrija aktualizē jautājumu par izglītības iestāžu apmeklējumu ar akūtas saslimšanas pazīmēm gan izglītojamajiem, gan skolotājiem un izglītības iestādē nodarbinātajiem.

Izglītības iestādes apmeklējums izglītojamajam ir obligāts, un nepamatota izglītības iestādes kavēšana neatbilst bērna labākajām interesēm.

Vienlaikus izglītības iestādes apmeklēšana ar tādām akūtām vīrusa infekcijas pazīmēm, piemēram, iesnām, šķaudīšanu, klepu un paaugstinātu ķermeņa temperatūru, kas rudens un ziemas periodā ir neizbēgamas, rada vīrusu straujas izplatīšanas risku un papildu risku tiem izglītojamajiem un izglītības iestādes personālam, kuriem ir hroniskas saslimšanas. Visbiežāk šie vīrusi ir diskomfortu radoši, bet ātri pārejoši un dažu dienu laikā izārstējami mājas apstākļos bez ģimenes ārsta apmeklējuma. Tāpēc aicinām izglītības iestādes ieviest samērīgu pieeju izglītības iestāžu kavējumu attaisnošanai, ja izglītojamais saslimis ar vīrusa infekciju.

Veselības ministrija pateicas izglītības iestādēm, kuras jau ir ieviesušas pieeju, kas balstīta uz sadarbību un uzticību starp izglītības iestādi, izglītojamo un vecākiem, un nodrošina, ka izglītojamais izpilda visas mācību procesa prasības.

Kā liecina ārstu pieredze vieglas elpceļu infekcijas ir pašlimitējošas un bez jebkādas iejaukšanās pāriet 3 dienu laikā. Vienlaicīgi ir svarīgi, lai bērns šajā laikā neapmeklētu sabiedriskas vietas, bet uzturētos dzīvesvietā. Vadoties no minētajiem apstākļiem, veselības nozares rekomendācijas vecākiem rīcībai akūtu respiratoru infekciju gadījumā paredz to, ka vieglas elpceļu infekcijas gadījumā bērns atrodas vecāku aprūpē dzīvesvietā un ja bērns 3 dienu laikā atveseļojas un ja vēl 2 dienas pēc atveseļošanās bērnam nav parādījušas jaunas slimības pazīmes, ārsta iesaiste nav nepieciešama un izglītības iestādi var droši apmeklēt. Tas nozīmē, ka pašlimitējošas elpceļu infekcijas gadījumā mājas režīms tiek rekomendēts kopumā 5 dienu garumā.

Tomēr ik gadu ģimenes ārsti saskaras ar būtisku apjoma pieaugumu tieši izziņu izsniegšanai, lai attaisnotu prombūtni izglītības iestādē arī tad, ja bērnam, piemēram, ir bijušas vieglas vīrusa infekcijas pazīmes dažas dienas, kas parasti ir izārstējamas mājās, pēc nepieciešamības saņemot farmaceita konsultāciju aptiekā, bet bez ģimenes ārsta apmeklējuma. Lai izsniegtu ģimenes ārsta izziņu, ģimenes ārstam pacients ir jākonsultē, kas vieglas vīrusa infekcijas gadījumā nav lietderīgi, jo vieglas vīrusu infekcijas gadījumā iespējams, ka vecāki ar ārstu sazinās, kad vairs nav slimības pazīmes.

Vienlaicīgi Veselības ministrija atkārtoti aicina izglītības iestādes turpināt pārskatīt izglītības iestādes kavējumu attaisnošanu, ņemot vērā ārstniecības personu ieteikumus.

Pamatojoties uz veselības nozares speciālistu ieteikumu, Slimību profilakses un kontroles centrs izstrādājis algoritmu vecākiem rīcībai akūtas elpceļu infekcijas gadījumā (skat. pielikumā un tie ir atrodami arī spkc.gov.lv mājas lapā: <https://www.spkc.gov.lv/lv/media/23639/download?attachment>). Minētais algoritms, pirmkārt, ietver ieteikumu bērniem, kuriem ir saaukstēšanās pazīmes, uzturēties mājās un, kā

jau iepriekš tas ir aprakstīts, vieglas infekcijas gadījumā mājas režīms vidēji ilgst piecas dienas. Otrkārt, algoritms palīdz atšķirt situācijas, kad ir viegla elpceļu infekcija, kad ārstniecības personas iesaiste nav nepieciešama un situācijas, kad ārsta konsultācija ir nepieciešama. Tā kā minētā algoritma mērķis ir mazināt to, ka bērni ar akūtas elpceļu infekcijas pazīmēm apmeklē sabiedriskas vietas, aicinām šo algoritmu arī izglītības iestādē pārrunāt ar vecākiem.

Speciālisti norāda, ka pilnīgi normāli ir, ka šāda slimības norise ir vismaz 2 reizes gadā. Tā kā šādos gadījumos ārsta iesaiste nav bijusi nepieciešama, veselības aprūpes speciālistu ieskatā nav pamata izsniegt ārsta izziņu, bet šādos gadījumos būtu jāuzticas vecāku sniegtai informācijai, līdzīgi kā tas ir ārvalstīs Apvienotajā karalistē, Igaunijā, Somijā, Zviedrijā, Dānijā, arī Vācijā un daudzās citās Eiropas valstīs.

Papildus minētajam aicinām arī izglītības iestādes apzināties, ka izglītojamam periodiski ir nepieciešamība apmeklēt veselības aprūpes speciālistu vai nu veselības profilakses nolūkā vai, lai ambulatori atrisinātu kādas veselības problēmas, lai slimība netiktu ielaista. Tādēļ aicinām izglītības iestādē izstrādāt kārtību, paredzot, ka vienreizēji ārsta apmeklējumi (piemēram, viena diena) tiek attaisnoti, vecākiem vienojoties ar izglītības iestādi, un nepieprasot papildus apliecinājumus no ārstiem, nevis pieprasot ārsta izsniegtu izziņu, jo arī šādas izziņas ir ļoti ievērojams slogs veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējiem.

Pielikumā: Slimību profilakses un kontroles centra rīcības algoritms, ja bērnam ir akūtas augšējo elpceļu infekcijas pazīmes